

[A. C. Normann.]

medlem nævnede imidlertid ikke nogen af de uheldige sider. Den højtærede minister har i sin motivering i fremsættelsen ikke konkret nævnt nogen af de uheldige sider. „Man har fundet det rimeligt“, „det er givet“, og den slags udtryk anvendes der, men noget virkelig argument har ikke været anført under denne debat og heller ikke, sidste gang et lovforslag af samme karakter var til behandling.

Jeg erindrer ganske tydeligt, at da den debat førtes og jeg var den, der vel stærkest tog til orde imod, at man indførte den indskrænkning, der her er tale om, oplyste den daværende minister, at man ikke i aktieselskabs-registeret kendte et eneste eksempel på, at adgangen til at yde aktionærer lån havde kostet nogen som helst kreditor eller nogen som helst aktionær noget. Denne lovbestemmelse kom altså til, desværre, på grund af en trang til lovgivning, en trang til at blande sig i forholdene, en trang, som ikke var begrundet i noget som helst rimeligt hensyn.

Jeg har derimod stærk sympati for det ærede medlem hr. Holger Eriksens bemærkninger om mindretalsbeskyttelsen — det vil jeg gerne vende tilbage til om et øjeblik.

I det hele taget kan man vist sige, at den aktieselskabspolitik, vi fører her i landet, ikke altid har været god over for de mindre selskaber — for en del også de mindre aktionærer — som er dem, man rammer ved de bestemmelser, vi her taler om. Den ændring af adgangen til den fordelagtigst mulige anbringelse af ledige selskabsmidler, der gennemførtes i 1951-52, og som man nu vil forsøge at fastlægge, er et eksempel.

Forslaget om fuld indbetaling af aktiekapitalen for de mindre selskaber er et andet eksempel. Jeg skal ikke tage stilling til kravets berettigelse, før en nærmere motivering er givet for det, og før der foreligger oplysning om, hvorvidt man kender tilfælde, hvor det har virket uheldigt, at aktionærerne har kunnet nøjes med at indbetale halvdelen af de 10 000 kr., der er det mindste beløb, vi kender ved stiftelse af nye aktieselskaber.

Endelig er lovforslagets bestemmelser om, at selskabers regnskabs- og aktionærforhold

skal være tilgængelige for deres konkurrenter, herunder udenlandske selskaber og private, slet ikke berettiget, og kravet er da heller ikke blevet gjort til genstand for nogen egentlig motivering i den højtærede ministers fremsættelse. Den højtærede minister har også her blot sagt, at det var fundet naturligt. Jeg vil gerne gøre opmærksom på — som supplement til det, der allerede er indvendt mod den sidstnævnte bestemmelse af nogle af de ærede ordførere — at det, man kan vente vil ske, er, at en række udenlandske selskaber sender deres danske agenter hen i aktieselskabs-registeret for at få skaffet sig de fornødne oplysninger om selskaberne. Man kunne nok spørge, hvem en sådan ret er naturlig for. Den højtærede minister har sagt, at kravet er fundet naturligt. Er det kreditorenes interesser, man vil varetage? Det er højst tvivlsomt, om kreditorerne finder det naturligt, at de skal kunne kigge i et selskabs regnskaber. De kan se aktiekapitalens størrelse, se, om bestyrelsens medlemmer er personer, de har tillid til, og de kan selv bestemme, hvilke oplysninger de derudover vil kræve, før de yder kredit, ganske som over for den private handlende.

Nogen samfundsmæssig interesse i posekiggeriet er det mig vanskeligt at få øje på, men derimod nok en konkurrentinteresse — som der også er blevet gjort opmærksom på her i dag. Det er klart, at det vil være til fordel for en dansk eller en udenlandsk konkurrent, at han i en situation, hvor en konkurrence tilspidnes, kan granske sin konkurrents økonomiske forhold nøje og på forhånd se, hvor store midler han skal sætte ind for at blive i stand til at skaffe sig magten på markedet, eller hvor meget der eventuelt vil være nødvendigt, for at han kan købe en konkurrent, der er i vanskeligheder, ud.

Det forekommer mig helt formålsløst på dette punkt at stille selskaber ringere end enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, og jeg mener heller ikke, det er rimeligt at åbne aktionærbogen for enhver fra gaden. Den bør måske være tilgængelig for de øvrige aktionærer, men ud over dem og skattevæsenet kan jeg for min part ikke se at den vedkommer nogen.

Vedrørende bestemmelsen om aktionærers adgang til at låne i eget selskab skal jeg,